

Αριθμός 1248/2003

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Α' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Πέτρο Κακκαλή, Αντιπρόεδρο Αρείου Πάγου, Σπυρίδωνα Γκιάφη, Ελευθέριο Τσακόπουλο, Νικόλαο Γεωργίλη και Ρωμύλο Κεδίκογλου, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 7 Απριλίου 2003, με την παρουσία και της Γραμματέως Κωνσταντίνας Ξηροτύρη, για να δικάσει μεταξύ:

Του αναιρεσειόντος: του, κατοίκου, ο οποίος παραστάθηκε στο ακροατήριο με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ευστάθιο Σερμιέ.

Του αναιρεσιβλήτου: Ελληνικού Δημοσίου, που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ. Εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιό του Χρήστο Μητκίδη, Πάρεδρο Ν.Σ.Κ., ο οποίος δεν κατέθεσε προτάσεις.

Η ένδικη διαφορά έχει εισαχθεί με την από 19-2-1996 αγωγή του ήδη αναιρεσειόντος που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 8584/1996, προδικαστική, 7590/1999, οριστική, του ίδιου δικαστηρίου και 8364/2000 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασεως ζητεί ο αναιρεσειών με την από 2-4-2002 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αιτήσεως αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Ελευθέριος Τσακόπουλος ανέγνωσε την από 22-3-2003 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της αιτήσεως αναίρεσεως. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσειόντος ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως, ο πληρεξούσιος του αναιρεσιβλήτου την απόρριψή της και καθένας την καταδίκη του αντιδίκου στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από τη διάταξη του άρθρου 2 παρ.1 του ν. 2121/1993 προκύπτει ότι προκειμένου ένα έργο να χαρακτηριστεί ως αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας, ώστε ο δημιουργός του να τύχει της προστασίας που παρέχει ο νόμος αυτός, θα πρέπει να είναι "πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή". Το αν ένα πνευματικό δημιούργημα είναι πρωτότυπο ή όχι αποτελεί ζήτημα πραγματικό, που υπόκειται σε απόδειξη και για το οποίο αποφαίνονται ανελέγκτως τα δικαστήρια της ουσίας. Εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτό ότι η νέα γέφυρα Χαλκίδας, με την οποία επιτεύχθηκε η ζεύξη Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, κατασκευάσθηκε κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού, που προκηρύχθηκε τον Αύγουστο του έτους 1984. Ο διαγωνισμός αφορούσε τη μελέτη και εκτέλεση του έργου. Η οριστική μελέτη εκπονήθηκε από την εταιρία, με υπεύθυνο μελετητή τον πολιτικό μηχανικό και ειδικούς συμβούλους έναν οίκο, δύο καθηγητές του, το Πολυτεχνείο της και την εταιρία, ενώ ο έλεγχος του έργου ανατέθηκε στη γαλλική εταιρία, Το έργο αποπερατώθηκε το έτος 1993, είναι δε γέφυρα κρεμαστή καλωδιωτή, με ανωδομή από προεντεταμένο σκυρόδεμα. Αυτή χαρακτηρίζεται ως έργο πρωτοποριακό, σε ό,τι αφορά ορισμένες λεπτομέρειές της, η γενική όμως μορφή και η αρχιτεκτονική της έχει εφαρμοσθεί επανειλημμένως σε ολόκληρο τον κόσμο (το 1784 κατασκευάσθηκε η πρώτη κρεμαστή γέφυρα στη Γερμανία, ενώ το 1925 κατασκευάσθηκε η πρώτη καλωδιωτή γέφυρα στην Ισπανία). Δέχθηκε περαιτέρω το Εφετείο ότι ο αναιρεσειών, ο οποίος από του έτους 1979 εργαζόταν με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου στην, με το υπ' αριθμ. 14417/3701/3-1-1/29.12.1979 έγγραφό του

εισηγήθηκε την κατασκευή κρεμαστής γέφυρας με μεταλλική ανωδομή. Ούτε όμως η στατική αυτή λύση υπήρξε πρωτότυπη, δοθέντος ότι είχε πολλές φορές εφαρμοσθεί κατά το παρελθόν, ούτε η γέφυρα κατασκευάσθηκε σύμφωνα με την εισήγηση του αναιρεσειόντος, αφού αυτός είχε προτείνει την κατασκευή κρεμαστής γέφυρας (suspended bridge) με μεταλλική ανωδομή, ενώ η συγκεκριμένη είναι καλωδιωτή κρεμαστή (cable stayed bridge), με ανωδομή από προεντεταμένο σκυρόδεμα. Με όλα αυτά, τα οποία ανελέγκτως έγιναν δεκτά, το Εφετείο έκρινε ότι δεν συντρέχει η προϋπόθεση της πρωτοτυπίας, ώστε η στατική λύση της γέφυρας Ευρίπου που εισηγήθηκε ο αναιρεσειών με το υπ' αριθμ. 14417/3701/3-1-1/29.12.1979 έγγραφο της να χαρακτηριστεί πνευματικό έργο, εντεύθεν δε απέρριψε ως αβάσιμη την αγωγή του, με την οποία ζητούσε να αναγνωρισθεί υπέρ αυτού η πατρότητα του έργου και να του επιδικασθεί αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Έτσι που έκρινε, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν παραβίασε, απ' ευθείας ή εκ πλαγίου, τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2121/1993, ο δε περί του αντιθέτου δεύτερος λόγος αναιρέσεως, είναι αβάσιμος.

Επειδή, η ανωτέρω παραδοχή του Εφετείου, ότι δηλαδή η προεκτεθείσα στατική μελέτη δεν αποτελεί πνευματικό έργο, κατά την έννοια του άρθρου 2 ν. 2121/1993, αρκούσε για να στηρίξει το διατακτικό της αποφάσεως. Συνεπώς, η περαιτέρω κρίση του δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία, και αν ακόμα επρόκειτο για πνευματικό έργο που εμπίπτει στην έννοια της προλαβούσης διατάξεως, η αγωγή θα ήταν και πάλι απορριπτέα, καθόσον, το μεν δικαίωμα προς εκμετάλλευση του έργου από τον αναιρεσειόντα μεταβιβάσθηκε στο αναιρεσίβλητο, ως εργοδότη, (άρθρο 8 του ν. 2121/1993), η δε αξίωση προς αποζημίωση παρεγράφη (άρθρα 91 και 93 ν.δ. 321/1969), αποτελούν επάλληλες αιτιολογίες της αποφάσεως οι οποίες, ως εκ τούτου, αλυσιτελώς πλήττονται με τους πρώτο και τρίτο λόγους αναιρέσεως, που αιτιώνται για πλημμέλειες από το άρθρο 559 αριθμ. 1, 19 και 20 ΚΠολΔ. Τέλος, με το τέταρτο λόγο αποδίδεται στην προσβαλλομένη η πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθμ. 11 ΚΠολΔ, στην οποία φέρεται ότι υπέπεσε το Εφετείο με το να μη λάβει υπόψη του έγγραφο που επικαλέσθηκε και προσκόμισε νομίμως ο αναιρεσειών, ήτοι α) φύλλο της εφημερίδας "Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία" της 12.9.1993, β) σχεδιάγραμμα, που προσκομίσθηκε ως παράρτημα Π28 και γ) τις ειδικές σκέψεις και αναφορές του καθηγητή Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, αφού από τη ρητή διαβεβαίωση της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι για να καταλήξει στο αποδεικτικό της πόρισμα συνεξετίμησε όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν νομίμως οι διάδικοι, σε συνδυασμό προς όλες τις υπόλοιπες αιτιολογίες της, προκύπτει αναμφίβολα ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έλαβε υπόψη του και τα προεκτεθέντα έγγραφα. Κατόπιν τούτων, η δικαστική δαπάνη θα επιβληθεί εις βάρος του αναιρεσειόντος, που ηττάται (ΚΠολΔ 176, 183), μειωμένη όμως κατά το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 3693/57, σε συνδυασμό προς το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 134423/92 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 12 του ν. 1738/87.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την από 2.4.2002 αίτηση του για αναίρεση της υπ' αριθμόν 8364/2000 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών.

Καταδικάζει τον αναιρεσειόντα στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσιβλήτου, την οποία ορίζει σε διακόσια ενενήντα τρία (293) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε, στην Αθήνα, την 20 Ιουνίου 2003. Και Δημοσιεύθηκε, στο ακροατήριό του, σε δημόσια συνεδρίαση, την 16 Ιουλίου 2003.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ